

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

4 ביולי 2016

648

כ"ח בסיוון התשע"ו

עמוד

הצעת חוק-ייסוד: הכנסת (תיקון מס' 46) (חקיקת משנה הקובעת ענישה פלילית)..... 146

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 46) (חקיקת משנה הקובעת ענישה פלילית)*

ביטול סעיף 21א .1 בחוק-יסוד: הכנסת¹, סעיף 21א - בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

החליטה ועדה בעניין תקנה עונשית שהוגשה לאישורה בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לה, יראה כאילו אושרה, ואילו בחוק העונשין אין הוראה שכזאת. החלת ההסדר המעוגן בחוק-היסוד עלולה לייתר את הליך האישור הפרלמנטרי הנדרש דווקא כשמדובר בתקנות עונשיות, שהן מטבען רגישות יותר מבחינת ההגנה על זכויות אדם.

יצוין כי בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה בעניין "חקיקת משנה: נוהל והנחיות" (הנחיה מס' 2.3100) נכתב בדבר שתי ההוראות האמורות כי "היחס בין שתי הוראות אלה לא הובהר עד תום, ויש כוונה ליוזם תיקון אשר יקבע הסדר ברור יותר, ויישב את הסתירה ביניהן" (סעיף 18.1 להנחיה).

הלכה למעשה, ונוכח הוראת חוק העונשין, הכנסת והממשלה אינן רואות תקנות עונשיות כאילו אושרו רק בשל העובדה שוועדה של הכנסת לא החליטה לאשרן או לדחותן בתוך 45 ימים. פעמים רבות הדיונים בכנסת נמשכים יותר מהתקופה האמורה, והתקנות אינן מתפרסמות עד לקבלת אישור של הוועדה. במסגרת הפיקוח הנוהג על חקיקת משנה בכלל ועל חקיקת משנה עונשית בפרט, והדיון שמתפתח בוועדה שמביא לליבון של התקנות ולתיקונים בהן, לא נמצא בעבר שראוי לאשר תקנות כאלה במחדל, והוחל ההסדר שבחוק העונשין, תוך מתן פרשנות תכליתית להוראת חוק-היסוד האמורה. לפיכך, מוצע כאמור לבטל את סעיף 21א לחוק-יסוד: הכנסת ולהותיר על כנו את ההסדר הקבוע בסעיף 2(ב) לחוק העונשין.

מוצע לבטל את סעיף 21א לחוק-יסוד: הכנסת, שזו לשונו:

"21א. פיקוח הכנסת על חקיקת משנה"

(א) תקנות שהתקין שר והקובעות ענישה פלילית בשל הפרתן, לא ייכנסו לתוקף אלא אם כן אושרו לפני פרסומן, על ידי ועדה מוועדות הכנסת שהנושא נמצא בתחום אחריותה; לא החליטה הוועדה בדבר אישור התקנות או דחייתן בתוך 45 ימים מן היום שהתקנות נמסרו לה, יראו את התקנות כאילו אושרו.

(ב) אין בהוראת סעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוק-יסוד או חוק אחר שענינן תקנות."

סעיף זה נחקק כתיקון עקיף בחוק-יסוד: הממשלה משנת התשס"א (2001) ותחילתו בכנסת השש-עשרה בשנת התשס"ג (2003). הוראה דומה (שבה במקום 45 ימים נכתב 30 ימים) נכללה כבר בחוק-יסוד: הממשלה שנחקק בשנת התשנ"ב (1992) והסדיר את הבחירה הישירה של ראש הממשלה, ותחילתו בכנסת הארבע-עשרה בשנת התשנ"ו (1996).

לצד סעיף 21א האמור, קובע סעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), הוראה דומה בזו הלשון: "תקנות שבהן נקבעו עבירות ועונשים טעונות אישור ועדה של הכנסת". הוראה זו נחקקה בחוק העונשין (תיקון מס' 39) (חלק מקדמי וחלק כללי), התשנ"ד-1994. שתי ההוראות נחקקו בפרק זמן של כשנתיים ואינן נוקטות את אותה לשון. הוראת חוק-היסוד קובעת כי אם לא

* מספר פנימי: 2005070.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 69; התשע"ו, עמ' 338.